

Слово на Благовещение на Пресвета Богородица

Участието на Божията Майка в делото на нашето спасение.

Радостта, произхождаща от благодатта на Светия Дух

Произнесено в руската църква "Св. Николай", гр. София, 25.III./7.IV.1949г.

В един от седалните на великия празник Благовещение се казва: *Изпратен бе (архангел) Гавриил при Дева Мария и той ѝ възвести неизказана радост*¹. Тази неизказана радост Светата Дева почувствувала веднага след архангелското благовестие, когато заченала нашия Спасител, Истинския Бог, Втората Ипостас на Света Троица. Тази радост била така голяма, че преливала в сърцето на Пресвета Дева Мария и Тя побързала да отиде при своята сродница, праведната Елисавета, за да я сподели с нея. Разбира се, Пречистата Дева Мария не можела вече в пълна сила да изпитва тази неизказана радост, когато Нейният Божествен Син встъпил в месианското Си служение за спасението на целия свят и започнал да страда от злобата и завистта на книжниците и фарисеите. Заедно с Него страдала в Своето майчинско сърце и Пречистата Божия Майка. При това Тя помнела постоянно предсказанието на праведния Симеон, че ще настъпи такъв момент в живота на Христа, когато Тя ще страда така, сякаш сърцето И е пронизано от остро оръжие. И това наистина се сбъднало, когато, преизпълнена с неизказана сърдечна болка, Тя стояла при Кръста, на който бил разпънат Нейният Божествен Син. Но когато след Възкресението на Господа започнала Неговата прослава, тогава започнала прославата и на Пречистата Божия Майка, особено след слизането на Светия Дух в деня на Петдесетница. От жизнеописанието на св. Игнатий Богоносец научаваме, че Тя била цялата изпълнена с божествена светлина. Тази светлина като огнен стълб се издигала до самото небе от дома, в който Тя живеела в Йерусалим. По това светоносно знамение можело да се разбере къде обитава Пречистата Дева. От Нея се разливало и дивно благоухание, което се усещало дори около дома И. Св. Игнатий Богоносец повествува, че голямо множество вярващи благочестиви жени идвали отдалече, от различни страни, за да се насладят на радостта да съзерцават Божията Майка и да се докоснат до Онази, от Която се родил нашият Господ, Спасителят на света.

И нима е било възможно вярващите да не се стремят към Пречистата Дева Мария, Която получила от Бога изключителна божествена благодат в делото на нашето спасение? Защото, за да бъде извършено то, е трябвало Бог, Втората Божествена Ипостас, да се облече в човешко тяло. А откъде Господ е взел това тяло? - От утробата на Пречистата Дева Мария. Следователно докато ангелите съдействували на нашето спасение външно,

чрез своите молитви и своята благодат, Тя по най-непосредствен начин участвувала в него. Затова Пречистата Дева е по-почитана от всички херувими и серафими.

Но това не е всичко. Ние знаем, че без св. Причастие не можем да се спасим. Господ казва: Ако не ядете плътта на Сина Човечески и не пиете кръвта Му, не ще имате в себе си живот (Йоан 6:53). Но откъде е тялото Христово, което ние приемаме в св. Евхаристия? - Пак от пречистата утроба на Св. Дева Мария.

Ето защо Нейната благодат и Нейното молитвено дръзновение са по-силни от молитвите на всички ангели и светии, взети заедно, както свидетелствува о. Йоан Кронщадски в дневника си "Моят живот в Христа". Но Божествената слава на Божията Майка и произтичащата от нея неизказана радост, възвестена ѝ от св. архангел Гавриил, започнала още по-силно да се проявява след Нейното успение. Това се вижда от дивните ѝ явявания и откровения, с които се сподобявали светите Божии угодници. От жизнеописанието на преп. Серафим Саровски знаем в каква божествена слава, обкръжена от ангели, от св. Йоан Предтеча, великия апостол Йоан Богослов и свети девиси, Тя се явила в деня на празника Благовещение на преподобния и на праведната инокиня от Дивеевската обител Евпраксия. Последната не могла да понесе величието на небесната слава на Пречистата Дева и паднала като мъртва на земята. Тогава Божията Майка се приближила до нея, докоснала я, накарала я да стане и с любов започнала да и говори, сравнявайки всички монахини, които ревностно се подвизават в чистота и любов към Христа, със св. мъченици.

Оттук ясно се вижда, възлюбени, с какво усърдие трябва да търсим Нейното молитвено ходатайство за нас пред Божия престол. Защото Тя е наша първа Ходатайка след Христа. От Нея треперят демоните, главните причинители на всички наши беди. Те не само не могат да понесат Нейното присъствие, но бягат даже от името ѝ. Тя е наша първа Помощница в борбата ни с бесовете, греховете и страстите. Тя е първа Целителка на всички наши болести и Избавителка от всички наши нещастия.

Нека само винаги да бъдем с Пречистата Дева, като отправяме усърдни молитви към Нея. Нека само винаги да търсим Нейния майчински покров с твърдата вяра, че нито една наша молитва, нито една наша сълза, нито една наша молитвена въздишка не ще останат без отклик от Нея. И тогава Тя не само ще ни спасява от всяко зло през целия ни живот, но ще бъде с нас и когато преминем в задгробния живот, за да се изпълнят над нас думите на акатиста в чест на Боголюбската икона на Божията Майка: "В часа на смъртта ни, яви се Сама Ти, Пречиста". След нашата смърт Тя ще прогони от нас всички бесове, ще ни пази на всички въздушни бесовски митарства, ще ни доведе като Свои възлюбени деца пред престола на Своя Син и ще Го моли Той да въдвори душите ни в небесните Си райски обители.

Но ето на какво трябва да обърнем особено внимание. Неизказаната радост, възвестена от архангел Гавриил на Пречистата Дева Мария, е и наше достояние. Пречистата Дева получила изключителната благодат на Светия Дух да стане Майка на Бога. А ние получихме благодатта на Светия Дух да бъдем чеда на нашия Господ. Затова в една или друга степен и ние можем да притежаваме такава неизказана радост, когато се стремим към тази благодат с цялото си сърце, когато с нейна помощ неотклонно изпълняваме всички Божии заповеди. Чрез такова изпълнение на заповедите при съдействието на благодатта и ние ставаме притежатели на тази неизказана, божествена радост според думите на Христа: Ако спазите заповедите Ми, ще пребъдете в любовта ми... за да пребъде моята радост във вас, и радостта ви да бъде пълна, т.е. свършена (срв. Йоан 15:10-11). Тази радост още тук, на земята, са изпитвали заради своя праведен живот всички светии. Някои от тях, например св. Андрей, юродив заради Христа, и преп. Серафим Саровски са били удостоени от Бога още в този живот да съзерцават всички райски красоти и да усещат тази неизказана радост. Преп. Серафим, след като вкусил от нея, когато бил издигнат до трето небе, казвал, че тази радост не може да бъде описана с никакви човешки думи и че заради това райско блаженство ние трябва с пълна готовност да търпим тук всякакви страдания.

Нека помним, че тази неизказана радост е предназначена от Бога и за всички нас. Затова нека тя да бъде последната и най-крайна цел на целия ни християнски живот, за да ни удостои Господ с това райско блаженство по молитвите на Пречистата Дева Мария. Амин.